

گزارش ویژه: |منطق احداث آسمان خراش ۱۰ هزار میلیارد تومانی شرکت ملی گاز چیست؟

در شرایط تنگنای بودجه‌ای دولت و علیرغم دستورات رئیس‌جمهور و وزیر نفت مبنی بر کاهش هزینه‌ها، چگونه و تحت تاثیر چه اراده‌ای پروژه احداث آسمان‌خراش شرکت ملی گاز با هزینه حدود 10 هزار میلیارد تومان در حال پیگیری است؟!

به گزارش مشعل نیوز، دی ماه پارسال بود که احمد توکلی رئیس دیده‌بان شفافیت و عدالت در [نامه‌ای](#) خطاب به بیژن زنگنه وزیر نفت نسبت به ریخت و پاش منابع بودجه‌ای دولت در طرح جدید شرکت ملی گاز هشدار داد.

طبق این طرح قرار است مجتمعی عظیم با عنوان مجتمع اداری متمرکز شرکت ملی گاز ایران در زمینی به مساحت 57840 متر مربع در غرب بزرگراه شهید صیاد شیرازی، شمال خیابان بطحانی (مغان) ساخته شود.

پروژه احداث این مجتمع عظیم با صرف هزینه‌های چند هزار میلیارد تومانی درحالی توسط شرکت ملی گاز ایران پیگیری می‌شود که نه تنها ساختمان‌های موجود برای این شرکت کفایت می‌کند، بلکه ساختمان‌هایی نیز مازاد خواهند بود و نیازی به احداث مجتمع اداری جدید

نیست. زیرا شرکت ملی گاز ایران با توجه به سیاست برون سپاری و خصوصی سازی شرکت های وابسته نظیر انتقال گاز، گاز استانی و پالایشگاه های گاز، تعداد و گستره پروژه هایش به شدت کاهش یافته است و لذا این شرکت به طور طبیعی باید حجم زیادی از مجتمع اداری خود را آزاد سازد.

حال و بعد از گذشت چند ماه از طرح ماجرای این پروژه بی خاصیت و پرهزینه در رسانه ها، نه تنها اقدامی در راستای توقف آن توسط وزارت نفت صورت نگرفته است؛ بلکه شرکت ملی گاز ایران همچنان با خیالی آسوده در حال طی کردن مراحل پایانی مناقصات و شروع به کار احداث این مجتمع عظیم است. در این راستا برخی از دلایل مبنی بر غیرضروری بودن احداث این مجتمع لوکس و عظیم توسط شرکت ملی گاز ایران در ادامه گزارش مطرح می شود:

*** احداث لوکس ترین مجتمع مجموعه وزارت نفت با زیرپا گذاشتن بخشنامه زنگنه**

1- بیژن زنگنه وزیر نفت در مرداد ماه 97 با استناد به جز 6 بند «ب» ماده 3 قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت، بخشنامه صرفه جویی و کاهش هزینه های بی تاثیر در کارایی وزارت نفت را به کلیه معاونت ها [ابلاغ کرد](#). طبق بخش هزینه های اداری و در بند 1-6 این بخشنامه به صراحت ذکر شده است: «خرید و یا اجاره ساختمان های جدید برای فعالیت های اداری، پشتیبانی و ستادی ممنوع است».

بسمه تعالی

وزیر

شماره: ۲۹۱-۲۰۲

تاریخ: ۱۳۹۷/۰۵/۲۰

پست:

بخشنامه

شرکت‌های اصلی و فرعی تابعه وزارت نفت مؤسسات و واحدهای مستقل ستادی و صندوق‌های بازنشستگی

در اجرای سیاست‌های دولت برای صرفه جویی و کاهش هزینه‌هایی که عملاً هیچ تاثیری در کارایی دستگاه‌ها ندارد و با توجه به سخنان ریاست محترم جمهوری در تاریخ ششم تیرماه ۱۳۹۷ در جمع مدیران دولت مبنی بر ضرورت شروع صرفه‌جویی از خود دولت و در ادامه سیاست‌ها و روش‌هایی که تاکنون برای کاهش هزینه‌ها اتخاذ شده و با توجه به شرایط ویژه کشور، پس از بحث، مذاکره و همفکری در شورای معاونان وزارتخانه، به استناد جزء ۶ بند "ب" ماده ۳ قانون وظایف و اختیارات وزارت نفت مصوب ۱۳۹۱/۲/۱۹، موارد زیر با هدف مدیریت و کاهش هزینه‌ها در شرکت‌های تابعه صنعت نفت، جهت رعایت دقیق ابلاغ می‌شود:

(۱) هزینه‌های اداری

- ۱-۱- ضمن رعایت بخشنامه‌های دولت، در هر حال مجموع مصارف و هزینه‌های برق، آب، تلفن و گاز واحدهای اداری، ستادی و پشتیبانی در هر یک از شرکت‌های تابعه در سال ۱۳۹۷ نباید از ارقام عملکرد آن‌ها در سال ۱۳۹۶ بالاتر باشد.
- ۲-۱- هزینه کرد برای خرید اقلامی برای پذیرایی در جلسات و دفترهای اداری و ستادی (مانند میوه، آجیل، انواع شیرینی، شکلات، آب میوه و نظایر آن از محل منابع شرکت‌ها) به هر عنوان ممنوع می‌باشد و پذیرایی از منابع شرکت صرفاً می‌بایست در محل جای/نسکافه و بیسکویت از تولیدات داخلی باشد.
- ۳-۱- هر گونه پرداخت از منابع شرکت برای خرید گل و تهیه بسته‌های هدیه، ممنوع می‌باشد.
- ۴-۱- خرید تجهیزات و ملزومات اداری مانند انواع رایانه، نمابر، تلفن، چاپگر (پرینتر)، وسایل صوتی و تصویری، میز و صندلی و کمد و مبلمان ممنوع می‌باشد.
- ۵-۱- هر گونه پرداخت از محل منابع شرکت‌ها، برای چاپ آگهی تبریک و تسلیت و موارد مشابه ممنوع می‌باشد.
- ۶-۱- خرید و یا اجاره ساختمان جدید برای فعالیت‌های اداری، پشتیبانی و ستادی ممنوع است. در موارد استثنایی، اجاره ساختمان با تصویب هیات مدیره شرکت اصلی بلامانع است.

فرستاده

در نتیجه طبق این بخشنامه حتی خرید و اجاره ساختمان‌های جدید ممنوع شده است. فلذا اگر شرکتی بخواهد با صرف هزینه‌های چند هزار میلیارد تومانی اقدام به احداث لوکس‌ترین مجتمع مجموعه وزارت نفت

کند قطعا باید توسط وزیر نفت مورد بازخواست قرار گرفته و پروژه ذکر شده بدون ورود نهادهای نظارتی و با پیگیری‌های خود وزارت نفت متوقف گردد.

***ساختمان‌های فعلی شرکت ملی گاز نیز بیشتر از ظرفیت موردنیاز این شرکت است**

2- شرکت ملی گاز ایران به دلیل کاهش شدید پروژه‌ها ناشی از گازرسانی تا ضریب نفوذ ۹۵ درصد کشور و برون سپاری همین اندک پروژه‌های باقیمانده به بخش خصوصی و سیاست جاری خصوصی‌سازی شرکت انتقال گاز و گاز استان تهران، نیاز به کوچکسازی ساختار دارد. اصولا فلسفه برون سپاری در مدیریت به منظور کوچکسازی ساختار، چابکسازی و در نتیجه کاهش هزینه است.

به عنوان نمونه شرکت مهندسی و توسعه گاز که بازوی اجرایی و مهندسی شرکت ملی گاز ایران در زمینه احداث خطوط لوله و کمپرسورهای تقویت فشار ایجاد شده است و این شرکت اصولا شرکتی اقتضایی برای برهه‌ای از زمان بوده که پروژه‌های گازی زیادی در حال انجام بود. قبل از ایجاد این شرکت تنها یک واحد داخلی در شرکت گاز به نام واحد توسعه بود که کارها را پیگیری می‌کرد و حال که مجددا بار پروژه‌ها با توجه به کفایت خطوط و برون‌سپاری به شدت کاهش یافته، شرکت مهندسی و توسعه گاز بایستی منحل شده و به واحدی داخل شرکت گاز نظیر آنچه در گذشته بود تبدیل شود. فلذا با توجه به سیاست برون سپاری و خصوصی سازی شرکت های وابسته نظیر انتقال گاز، گاز استانی، پالایشگاه‌های گاز و تحقق ضریب نفوذ 98 درصد گازرسانی کشور و کاهش تعداد و گستره پروژه‌ها، شرکت گاز نه تنها نیازی احداث آسمان‌خراش 40 طبقه‌ای جدیدی ندارد بلکه همین ساختمان‌های فعلی نیز بیشتر از ظرفیت موردنیاز این شرکت است.

متاسفانه مدیران شرکت ملی گاز ایران به دلیل کاهش سمت‌ها و مزایای مدیریتی و مزایای مناقصات دولتی همواره در مقابل کوچکسازی شرکت مقاومت می‌کنند؛ حتی به قیمت پروژه تراشی فاقد توجیه. سیاست کوچکسازی سازمان‌ها عموما در جهت اهدافی همچون کاهش هزینه‌ها، ارتقاء بهره‌وری و نهایتا سودآوری بیشتر است و در سازمان‌های دولتی با توجه به ضرورت تمرکز به مسائل سیاست‌گذاری و حکمرانی، این سیاست بیش از سایر سازمان‌ها اهمیت می‌یابد.

*** هزینه 10 هزار میلیارد تومانی آسمان خراش شرکت گاز در شرایط**

کسری بودجه دولت

3- کسری بودجه شدید دولت در سال جاری یکی دیگر از دلایل موجود مبنی بر ضرورت توقف این پروژه میباشد. طبق گزارش مرکز پژوهشهای مجلس نیمی از بودجه امسال کسری است و همچنین کارشناسان حداقل رقم کسری بودجه دولت در سال 99 را 150 هزار میلیارد تومان تخمین زده‌اند که این رقم کسری بودجه با توجه به شیوع ویروس کرونا و افزودن هزینه‌های مالی و اعتباری بر دوش دولت افزایش نیز داشته است. حال سوال این است که در این شرایط تنگنای بودجه‌ای و با توجه به دستورات رئیس‌جمهور و وزیر نفت مبنی بر کاهش هزینه‌ها، چگونه و تحت تاثیر چه اراده‌ای پروژه احداث آسمان‌خراش شرکت گاز با هزینه‌های چندین و چند هزار میلیارد تومانی در حال پیگیری است؟!

همانطور که گفته شد این مجتمع عظیم در زمینی به مساحت 57840 متر مربع در غرب بزرگراه شهید صیاد شیرازی، شمال خیابان بطحانی (مغان) ساخته شود. در این راستا یک کارشناس مسکن و ساختمان در گفتگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس با اشاره به هزینه تخمینی احداث این مجتمع در غرب بزرگراه شهید صیاد شیرازی گفت: «برآوردهای اولیه حاکی است قیمت زمین در این منطقه از تهران، حدود 40 تا 50 میلیون تومان به ازای هر متر مربع است و هزینه ساخت هر طبقه نیز 3 میلیون تومان به ازای هر متر مربع بر هزینه‌های موجود می‌افزاید. در نتیجه یک محاسبه سرانگشتی نشان می‌دهد که میزان هزینه لازم برای احداث این مجتمع 40 طبقه، رقمی حدود 10 هزار میلیارد تومان خواهد بود».

حال یک سوال اساسی مطرح می‌شود. اینکه در شرایطی که معیشت مردم ایران تحت تاثیر تحریم‌های آمریکا و شیوع ویروس کرونا تحت فشار زیادی قرار گرفته است؛ این ریخت و پاش 10 هزار میلیارد تومانی چه اولویتی دارد؟! در گزارشهای بعدی به بررسی ابعاد بیشتری از پروژه احداث مجتمع عظیم شرکت ملی گاز ایران خواهیم پرداخت.